

ข้อกำหนดโครงการ (TOR)
โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

---

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ดำเนินโครงการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก นับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ถึงปัจจุบัน เพื่อตอบสนองนโยบายและยุทธศาสตร์แห่งรัฐ ในการสนับสนุนการพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และสร้างกลไกเชื่อมโยงกับเครือข่ายชุมชนท้องถิ่น โดยนำองค์ความรู้จากผลงานวิจัยและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาถ่ายทอดทักษะความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่ชุมชน ให้สามารถยกระดับขีดความสามารถการผลิตและการจัดการของเศรษฐกิจชุมชน รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง เพิ่มโอกาสในการสร้างอาชีพ รายได้ และการพึ่งพาตนเอง ทำให้เกิดผลกระทบต่อการสร้างความเข้มแข็งทางสังคมอย่างยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดให้มีการบูรณาการการดำเนินโครงการวิจัยฯ และเชื่อมโยงภารกิจผ่านกลไกเครือข่ายอุดมศึกษาเชิงพื้นที่ ๙ เครือข่าย/ภูมิภาคทั่วประเทศ เพื่อให้การบริหารงานวิจัยมีความคล่องตัว และเพิ่มประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมอบหมายให้เครือข่ายระดับ C (ระดับเครือข่ายเชิงประเด็น – Issue base) ซึ่งก็คือ เครือข่ายบริหารการวิจัย ให้ดำเนินการกิจสร้างความร่วมมือกับนักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกเครือข่ายฯ ดำเนินโครงการวิจัยตาม Strategy & Theme ประจำปีของเครือข่ายการวิจัยแต่ละแห่ง โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีการประสานนโยบายด้านการวิจัยกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เพื่อดำเนินการวิจัยที่ตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากอย่างแท้จริง โดยสามารถนำผลงานวิจัย (Output) ไปถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีให้แก่ชุมชน และขยายผลสู่การพัฒนาผลิตภาพ (Productivity) ของท้องถิ่น ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ด้านสังคม-เศรษฐกิจ ผ่านกลไกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับภาคประชาสังคม (Civil Society) อย่างเป็นระบบ

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อสนับสนุนงบประมาณโครงการวิจัยให้แก่คณาจารย์-นักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยการนำผลงานวิจัย (Output) ไปถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีให้แก่ชุมชน และขยายผลสู่การพัฒนาผลิตภาพ (Productivity) ของท้องถิ่น ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ด้านสังคม-เศรษฐกิจ ผ่านกลไกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับภาคประชาสังคม (Civil Society) อย่างเป็นระบบ

๒.๒ เพื่อเสริมสร้างกลไกความร่วมมือในระบบเครือข่ายระหว่างสถาบันอุดมศึกษาชุมชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานระดับจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการค้นหา กำหนดปัญหา-โจทย์วิจัย ที่มาจากประเด็นความต้องการของชุมชน เสริมสร้างกระบวนการวิจัย การประเมินผลการวิจัย และผลงานวิจัยที่ตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากอย่างแท้จริง

๒.๓ เพื่อเสริมสร้างโอกาสและพัฒนาสมรรถนะ(Capacity Building) ให้แก่นักวิจัยรุ่นใหม่ในสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๒.๔ เพื่อพัฒนารูปแบบการวิจัยแบบมีส่วนร่วมระหว่างคณาจารย์ ประชาชน และเครือข่าย
ประชาสังคมอย่างยั่งยืน

๓. ระยะเวลาดำเนินงานวิจัย ๑๐ เดือน

๔. กรอบงบประมาณของโครงการ

๔.๑ กรณีโครงการเดี่ยว โครงการละไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน)

๔.๒ กรณีชุดโครงการ

- ชุดโครงการละไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) ประกอบด้วยโครงการไม่น้อยกว่า
๕ โครงการย่อย

- ชุดโครงการละไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนบาทถ้วน) ประกอบด้วยโครงการไม่น้อยกว่า
๓ โครงการย่อย

๕. เงื่อนไขและขอบเขตการดำเนินงาน

๕.๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (เครือข่าย A) ดำเนินการวางกรอบการวิจัยแนวทางการ
ดำเนินโครงการวิจัยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์การวิจัย รวมทั้งเป้าหมายของ
ผลิตและผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม โดยมีกรอบงานวิจัยเพื่อการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการวิจัย
๖ ด้าน คือ

๑) ด้านเกษตรกรรม เช่น การพัฒนาสายพันธุ์/ผลผลิตให้มีคุณภาพสูงขึ้น การแปรรูปผลผลิตทาง
การเกษตร เกษตรอัจฉริยะ ฯลฯ

๒) ด้านการแพทย์และสาธารณสุข เช่น การกำหนดมาตรฐานหรือมาตรการป้องกัน/ลดความเสี่ยง
ด้านสาธารณสุข การวิจัยและพัฒนาเครื่องมือ/ผลิตภัณฑ์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต แนวทางการรองรับเข้าสู่สังคม
ผู้สูงอายุ ฯลฯ

๓) ด้านสมุนไพร-อาหาร เช่น การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ การลดต้นทุนในการผลิตสินค้าและ
บริการ การส่งเสริมช่องทางการตลาด ฯลฯ

๔) ด้านการท่องเที่ยว เช่น การดูแลและพัฒนาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว การบริหารจัดการการ
ท่องเที่ยว ระบบโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว การค้าและการบริการชายแดน ฯลฯ

๕) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากร เช่น สังคมสีเขียว/เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การบริหาร
จัดการขยะ/การบริหารจัดการน้ำ พลังงานทดแทน/พลังงานทางเลือก ฯลฯ

๖) ด้านการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างสรรค์การเรียนรู้ เช่น การพัฒนาตามปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน ฯลฯ

๕.๒ เอกสารข้อเสนอโครงการ (Concept Paper) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ควรสอดคล้องกับ
ยุทธศาสตร์รัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม โดยเน้นการถ่ายทอด
เผยแพร่องค์ความรู้ เทคโนโลยีฐานรากจากผลงานวิจัยสู่ชุมชน เพื่อส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตด้วยฐานความรู้
(Values Creation from Knowledge Application) และสร้างสรรค์สังคมที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการ
แก้ไขปัญหา และพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน/ท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ

๕.๓ ข้อเสนอโครงการที่เสนอชุมชนท้องถิ่นต้องเป็นผู้กำหนดประเด็นปัญหาโจทย์วิจัยให้นักวิจัย เพื่อให้
ผลิต (Output) ตรงตามความต้องการของชุมชนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด

ในพื้นที่ภาคกลางตอนบน ซึ่งได้แก่ จังหวัดชัยนาท, จังหวัดลพบุรี, จังหวัดสิงห์บุรี, จังหวัดอ่างทอง, จังหวัดสระบุรี, จังหวัดอยุธยา, จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนนทบุรี

๕.๔ อาจารย์และนักวิจัยของสถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมกันในการดำเนินโครงการวิจัยกับบุคลากรและนักวิจัยของภาคชุมชน สังคม โดยต้องดำเนินการวิจัยให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา ๑๐ เดือน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญา

๕.๕ ในแต่ละโครงการวิจัยต้องมีนักวิจัยที่มาจากสถาบันอุดมศึกษาอย่างน้อย ๒ สถาบัน เข้าร่วมโครงการ

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ เกิดกลไกความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาชุมชนด้วยการวิจัยในรูปแบบเครือข่ายระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ชุมชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการศึกษาวิจัย และถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจชุมชนอย่างเหมาะสม

๖.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่นักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา และสร้างความเข้าใจในการกำหนดงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด

๖.๓ สร้างเครือข่ายประชาสังคม (Civil Society Network) ในการพัฒนากระบวนการผลิต เทคโนโลยี และวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น โดยเฉพาะการลดต้นทุน (Cost) การเพิ่มผลผลิต (Productivity) สร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน(Value Added) ซึ่งจะมีผลต่อการลดการนำเข้าเทคโนโลยี และวัตถุดิบของประเทศในระยะยาว

๖.๔ ทำให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อันเกิดจากช่องทาง/โอกาสในการประกอบอาชีพ และรายได้ที่เพิ่มขึ้น

๖.๕ เกิดระบบการถ่ายโอนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนฐานราก และมีการขยายผลต่อไปยังชุมชนอื่นๆ อย่างเป็นรูปธรรม

๗. กำหนดเวลาและสถานที่จัดส่งข้อเสนอโครงการ

ให้จัดส่งเอกสารข้อเสนอโครงการฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) ตามแบบฟอร์มที่กำหนด จำนวน ๔ ชุด พร้อม CD จำนวน ๑ แผ่น ส่งมายัง เครือข่ายวิจัยเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน (สถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐ ภายในวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นอย่างช้า

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ <http://research.swu.ac.th> และเลือกที่ทุนวิจัย ทุนภายนอก